FINNISH GOVERNMENT

Agenda2030:n edistämistä YK:lle esittelevän Suomen maaraportin (VNR2025) valmistelu ja yhteistyöehdotus TuVan kanssa

7.2.2025, Eduskunnan Tulevaisuusvaliokunnalle

Johtava asiantuntija Eeva Furman, Valtioneuvoston kanslia, strateginen osasto

Esityksen sisältö

- Taustaa
- Valmisteluprosessi
- Rakenne
- Ehdotus yhteistyöstä

Taustaa (1)

- YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2040 hyväksyttiin 2015
- Maat raportoivat vapaaehtoisesti edistymisestään Agendan toimeenpanossa
- Suomi raportoinut 2016 ja 2020 ja raportoi kesällä 2025
- Suomi on saanut paljon kiitosta raportistaan ja tavastaan edistää kestävää kehitystä
- Erityiskiitosta saamme laajasta osallisuudesta, avoimuudesta ja itsekriittisyydestä

Taustaa (2)

- Suomi arvioidaan useassa arvioinnissa sekä kansallisesti että kansainvälisesti maailman menestyneimmäksi kestävän kehityksen edistämisessä
- Agenda2030 hengen mukaisesti maat eivät kuitenkaan kilpaile keskenään vaan kukin omien haasteidensa kanssa
- Suomen haasteiksi arvioitu
  - ekologinen kestävyys,
  - Suomessa tapahtuvan kulutuksen kielteiset vaikutukset muihin maihin
  - heikko tuki muiden maiden edistymiselle kestävässä kehityksessä

Valmisteluprosessi

- Valtioneuvoston kanslia vastaa raportin kirjoittamisesta
- Toimituskunnassa VNK, UM ja Tilastokeskus
  - paikalle kutsutaan asiantuntijoita
- Valmistelua tukee myös valtioneuvoston kestävän kehityksen koordinaatioverkosto
- Lopputuotteena verkkojulkaisu, joka
  - mahdollistaa helppolukuisuuden, joustavan raportissa liikkumisen hakusanojen avulla sekä upotukset, joiden kautta pääsee lisämateriaaliin kuten videoihin ja podcasteihin

Rakenne

- Pääministerin avauspuhe
- Raportin pääviestit
- Raportin tavoitteet
- Miten raportti tehtiin
- Hallinto ja osallisuus
- Miten Suomi on edistänyt ja mikä on tämänhetkinen tilanne
- Kohti tulevaa
- Päätössanat ja suositukset itsellemme

Pääministerin avauspuhe

- Suomen kehityksen historiaa
- Suomen sitoutuminen Agenda2030n toimeenpanoon jatkuu
- Vaikka haasteet lisääntyvät maailmassa, emme saa luovuttaa, eteenpäin yhdessä ja systeemisesti

Raportin pääviestit

- Maaraportin laadinnassa pysähdymme katsomaan tilanne; miten edistytty 5 vuodessa ja miten edetä edistymisen vauhdittamiseksi
  - tärkeinä tavoitteina kestävä talouskasvu ja yhdenvertaisuus
- Suomi keskittyy erityisesti seuraaviin avainalueisiin
  1) Keskeisten järjestelmien kestävyysmurros
  2) Yhteistyö hallituksen, eduskunnan (TuVa) ja Nuorten kanssa, yhteiskunnan peili
  3) Ennakointi ja tulevaisuus

Raportin tavoitteet

- Jaetaan tietoa etenemisestämme YK:lle ja sen jäsenmaille
- Kansallisesti kokoaa yhteen toimijat ja ihmiset tuottamaan aineistoa, tarkastelemaan raportin tuloksia ja tekemään niistä johtopäätöksiä
- Ottaa realistisen positiivinen näkymä ja toimet nykyisten ja tulevaisuuden haasteiden hallintaan

Miten raportti tehtiin?

Lähestymistavat:

- Tilastot ja tutkimus
- Tietopohjaisuus
- Kansainväliset arviot
- Yhteiskunnan osallisuus
- Tulevaisuusorientaatio

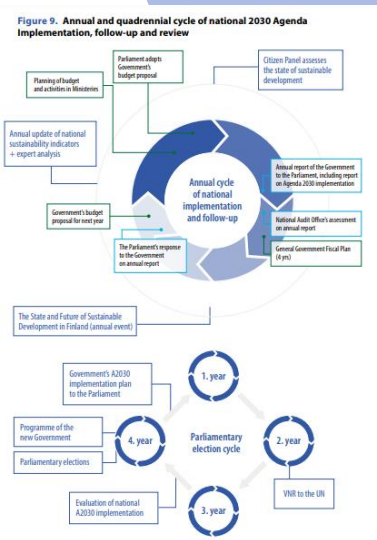

Hallinto ja osallisuus

- Mekanismit joilla lisätään osallisuutta ja sosiaalista koheesiota
- Mekanismit, joilla vauhditetaan edistymistä
- Institutionaaliset mekanismit, jotka varmistavat yhtenäisen politiikkakehyksen
- Globaalin koherenssin lisääminen
- Poliittinen tahtotila ja johtajuus
- Mekanismit, joilla tunnistetaan tila, eteneminen ja tulevaisuus

Miten Suomi on edistänyt ja mikä on tämänhetkinen tilanne?

- Intro
- Tietoisuus ja paradigman muutos
- Systeeminen siirtyminen kohti kestävää kehitystä
- Hallinnan keinot joilla vauhditetaan kehitystä kohti kutakin 17 kestävän kehityksen tavoitetta
- Mitä indikaattorit kertovat todellisesta kehityksestämme kussakin 17 kestävän kehityksen tavoitteessa
- Miten Suomen kehittyminen nähdään maamme rajojen ulkopuolella?

Kohti tulevaa

- Suomi valmistautuu jatkamaan työtä 2030 saakka ja pitää tärkeänä, että sitä tekee koko Suomi yhdessä ja yhteistyössä muiden maiden kanssa
  - Tulevaisuusselonteon skenaariot
  - Tulevaisuusvaliokunnan näkökulma
  - Kestävyyspaneelin tulevaisuusmatka-prosessin tulos
  - Toimijoiden ja ihmisten näkökulmia (SWOT analyyseillä kerätyt)
- Post Agendan suhteen Suomi käy yhteistä kansallista dialogia, jonka pohjalta lähtee YK:n vetämään globaaliin prosessiin 2027
  - Runo/kirjoitus lasten toiveikas tulevaisuus kirjoituskilpailusta

Päätössanat ja suositukset itsellemme
Conclusions and next steps

Koostetaan raportin suositukset Suomelle, esim.

1. Nuorten voimaannuttaminen ja lasten koulutus tulevien sukupolvien kasvamiseksi toimimaan kestävyyden ja planetaarisuuden näkökulmasta
2. Ennakointi, proaktiivisuus ja toiveikkaan kestävän tulevaisuuden kuvittelu
3. Entistä vahvempi systeeminen, kokonaisvaltainen lähestymistapa (sis toimijayhteistyön ja globaalin näkökulman)
4. Valtion ja aluetasojen entistä kiinteämpi yhteistyö
5. Esimerkillä johtaminen ja osallistaminen

Ehdotus VNK:n ja TuVa:n yhteistyölle maaraportin osalta

- 7.2 raportin tausta, prosessi ja rakenne esitellään TuVan kuulemistilaisuudessa
- 2.4 TuVan oma työpaja, jossa koostetaan puheenvuoro raportin tulevaisuusosioon, raportin luonnos toimitetaan käyttöönne viikkoa ennen
- 7.5 10-12 Tila ja Tulevaisuus-seminaari (seuraava kalvo)

7.5 10-12 Tila ja Tulevaisuus-seminaari (luonnos)

- Kestävän kehityksen toimikunnan ja Tulevaisuusvaliokunnan yhteinen tilaisuus Pikkuparlamentissa
- Striimataan, laaja osallistuminen
- Alustus maaraportista ml. nykytilanteesta
- Keskustelu tulevaisuuden vaihtoehdoista
- Valtion ja kaupunkien kestävän kehityksen yhteistyö; VNR (maaraportti) ja VLR (paikallistason raportit)

- Kokouksen jälkeen palkitaan Sitoomus2050 vuoden 2025 voittajat

Kiitos

